

РАЗЛИЧИЯ

**Стена „Хора с различен цвят на
кожата“**

РАЗЛИЧНИТЕ ХОРА

**Хората –
еднакви
и
различни**

**Хората са различни на външен вид.
Имат различен цвят на кожата, косата, очите...
Но всички те си приличат,
защото са човешки същества.**

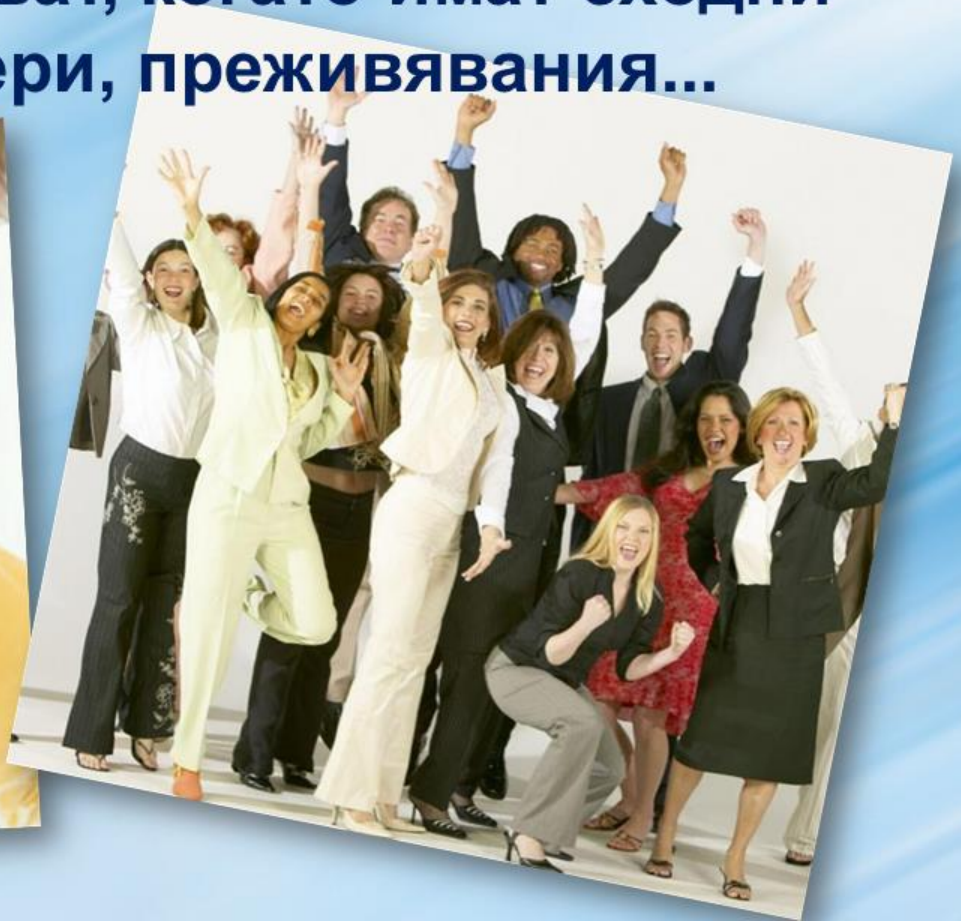
Децата приличат на своите родители

Близнаците изглеждат еднакво, но всеки от тях има свои чувства и преживявания. Те могат да бъдат различни и по характер, интереси...

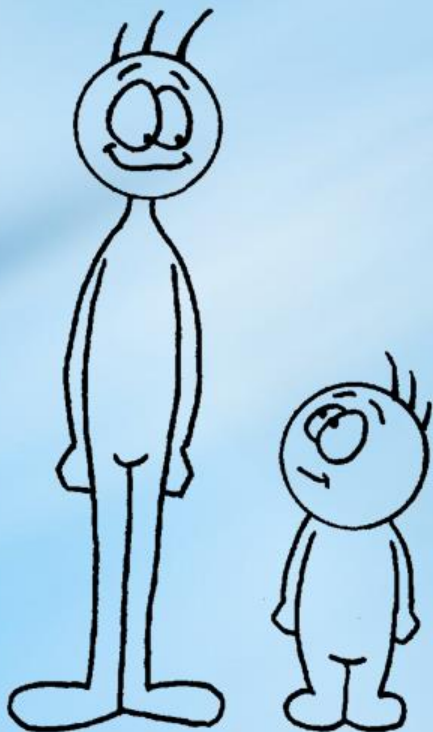
Еднакви или различни на външен вид хората се сприятеляват, когато имат сходни интереси, характери, преживявания...

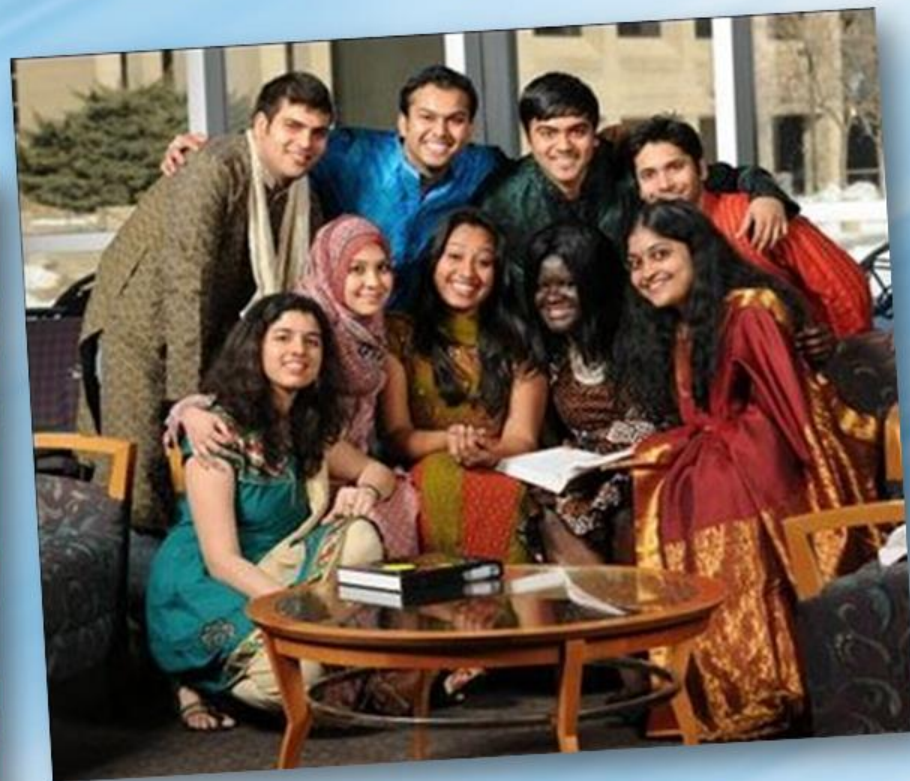
**Приятелите често са различни на външен вид.
Те се сближават, защото харесват едни и същи
неща, разбират се и си помагат.**

Независимо от различията във външността и произхода хората имат равни права.

Независимо от различията във външността и произхода хората имат равни права.

Имат право....

да работят
и да учат

да спортуват

да бъдат
лекувани

да се забавляват

**Само външността не е достатъчна,
за да преценим хората.**

**Необходимо е
да разговаряме с тях
и да ги опознаем.**

География на расите

Автор: [Росен Илиев](#)

Съвременните човешки раси принадлежат към един и същ вид на Хомо сапиенс, на първо място се разграничат големите групи, обикновено наричани се големи раси. Доскоро имаше подобно разграничение между три раси: европейска, монголоидна и австрало-негроидна или екваториална. През последните години много изследователи вместо една екваториална раса, идентифицират две различни подраси: негроидна и австралоидна.

В областите на контакт има голям брой преходни раси и смесени расови типове. По силата на прехода обикновено означава раси, които са формирани в такова едно далечно минало, че вече е трудно да се установи дали те са резултат от смесване на две раси или са запазили древните черти, които са съществували при големите раси. Смесените расови типове се формирали не само в древността, но също така и през Средновековието и в модерните времена. Типични представители на преходните раси са дравидите от Южна Индия, а на смесените раси - метисите и мулатите в Америка.

Големите раси се делят на расови групи, които от своя страна са разделени на малки раси.

Типичният **негроид** има къдрава черна коса, силно пигментирана кожа, кафяви очи, средно или слабо развито третично окосмяване, умерено широки скули, силно изпъкнала челюст, слабо изпъкнал и широк нос, дебели устни. Негроидните характеристики са по-изразени сред хората, живеещи в Суб-сахарска Африка. Към негроидите се причисляват и дребните пигмеи или негрили от Централна Африка, които се характеризират с много нисък ръст, както и бушмените в Южна Африка и хотентоти, чиито негроидни характеристики (крайно къдрава коса) са в съчетание с монголоидни черти, като жълтеникава кожа и присъствието на епикантус на окото.

Европейската раса се отличава с права и мека коса, в различни нюанси, в по-голямата си част сравнително светли, силно развито третично окосмяване, лицето е с леко изпъкнали скули и челюст, тесен и изпъкнал нос, тънки или средно дебели устни. Бялата раса са разделя на две основни групи: северна и южна, различаващи се основно в цвета на косата и очите. Северната група, на най-депигментираните, преобладава сред скандинавските народи и населението на съседните области, Южната, която се характеризира с тъмна кожа, тъмна коса и кафяви очи, - в Южна Европа, сред народите от Северна Африка, Близкия Изток, Централна и Южна Азия. Голяма част от Европа е зона на преходни форми, които не могат да бъдат причислени нито към северната нито към южната група. Северната и южната група на бялата раса, както и преходните форми въз основа на различията във височина, цвят на кожата и цвета на очите и формата на главата могат да бъдат разделени в голям брой малки раси.

За типичните **монголоиди** е характерна правата кестенява коса, слабо развито окосмяване, жълтеникава кожа, кафяви очи, плоско лице с много видни скули, тесен нос, присъствие на епикантус. Много от характеристиките са характерни и за американските индианци, при които обаче епикантусът е рядкост. Азиатските монголоиди са разделени на две основни групи: континентални и тихоокеански. Континенталните монголоиди са с по-широко лице и някои други белези. Специално място сред монголоидите заема арктичната група, която комбинира характеристиките на континенталните и тихоокеанските монголоиди, но също има и специфични характеристики (като много тесния нос).

На юг от най-южните монголоиди са така наречените представители на малайската раса, притежаващи много белези на австралоидите (къдрава коса, доста изобилен растеж на брадата, тъмна кожа, дебели устни, относително широк нос, и т.н.). В източната част на Индонезия древните монголоиди са били подложени на интензивна кръстоска с различни групи от австралоиди.

Австралоидите имат по-тъмна кожа, широк нос, дебели устни, които ги доближават до негроидите, но се различават от последните по вълнистата коса (австралийски ведоиди), силното развитие на третичното окосмяване (австралийците), понякога с малко по-слаба пигментация. Папуасите и меланезийците имат австралоидни черти. Ведоидите притежават общия външен вид на австралоидите, но са с по-нисък ръст, със слабо развитие на брадата и умерено широк нос. Генетично са свързани с другите австралоиди.

Обикновено се подчертава **смесения расов тип** сред населението на Мадагаскар. Полинезия, Микронезия и Хаваите, което се характеризира с комбинация от монголоидни, австралоидни и европеидни расови типове (а за хората от Мадагаскар - и негроидни).

В допълнение към тези външни различия, характерни за расовите групи, съществуват и други белези, има и физиологични, биохимични и географски различия между различните раси и расови типове. Расите се различават по кръвните групи, серумните протеини, структурата на зъбите, вкусовете усещания на фенил-карбамида, по видовете далтонизъм (слепота) и др.

Между различните раси и етнически групи е много трудно или дори невъзможно да се установят точни граници. Смесване на расите от хиляди години е един непрекъснат и все по-ускорен процес (делът на междинните и смесените расово-разнородни групи е около 30% от всички хора). Ето защо, расовите различия обикновено са ясно видими при далечните групи.

Трябва да се подчертае, че основните видове морфологични, физиологични и психологични характеристики на човечеството са еднакви. Расовите различия не са биологично свързани с най-важните белези на човешкото тяло и се проявяват в относително малък брой от атрибути.

Изключително сложен въпрос е връзката между расовите и етническите общности. Съвсем различни функции, в основата на избора на тези и други, показват различния характер на тези общности. В същото време, расовите типове на хората в древността са се образували на базата на едни и същи териториални групи от хора и от етнически общности. Племената били първоначално расово хомогенни. Постепенно, по време на социално-икономическото развитие и в резултат на разселване по земното кълбо, групи от различни племена се смесвали.

Народите в Европа например в по-голямата си част принадлежат към европеидната раса. Що се отнася до расовите типове на големите раси на Европа (Нордическа, Алпийска, Динарска и др.), техните граници и границите на етническите общности със сигурност не съвпадат

Също така няма съответствие между расите и езиковите групи. Например, тюркската група езици се разпространява сред монголоидната раса, но по-голямата част от говорещите на тюркски езици са расово смесени. Голямо разнообразие от раси и народи притежават и говорещите на уралски езици. Могат да бъдат цитирани много подобни примери.

Ярък пример за интензивно смесване на расовите типове при формирането на етническите групи е по-голямата част от Америка. За разлика от Стария свят, където процесите на кръстосване се провеждат в древността и през Средновековието, тук те продължили през последните три или четири века и продължават и днес.

Повечето от съвременните народи на Америка са се образували чрез смесване на две или дори три расови компонента. Същевременно внесените в Америка от Африка негри принадлежащи към многоезични семейства се презаселени в нови области, местообитания, бързо променят своите племенни езици към езикът на страната в която попадат (английски, испански, португалски, френски). Смесването с околното население в някои страни се превръща в един от основните етнически компоненти на развиващите се нации (като Бразилия, Куба и т.н.). В други страни, особено в САЩ, процесът на сливане с бялото население е изкуствено забавен поради политиката на расова сегрегация.

Ето кратко описание на **географското разпределение** на расите и расовите типове в големите региони на света.

В **Русия** по-голямата част от населението принадлежи към европеидната раса (86.1% от общия брой на населението), представлявана от нейните две големи групи, но с подчертан превес на преходните форми. Северна група се състои от хора от угро-финската група, и от северозападната група от руснаци, а южните народи обхващат Северен Кавказ. Към преходните форми принадлежат голяма част от руснаците, украинците, белорусите и някои други народи от европейската част на Русия. Коренното население на Източен Сибир и Далечния изток, принадлежат към групата на континенталните монголоиди, а ескимосите към арктическата група. В Поволжието, Урал, Западен Сибир и Казахстан отдавна е формирана контактната зона между европеидите и монголоидите, като броят на вторите се увеличава на изток. Народите от Западен Сибир и Саяно-алтайския регион са доминирани от монголоидни черти, включелно и от Уралската расова група. Живеещите покрай Волга и Урал, фино-говорящи народи (мордвини, мари, башкири и татари) спадат към лапланоидната раса.

В епохата на Великото преселение на народите големи маси от монголоидно население от Централна Азия навлиза в степния пояс на Западен Сибир, в Казахстан. В степите на Централна Азия и Югоизточна Европа местното население, най-вече принадлежи към европеидната раса. В резултат на това там са били формирани два смесени расови типа: южно-сибирски, разпространен главно сред съвременните казахи (монголоидни черти преобладават), и централно-азиатски, характерен за туркмените, узбеките, таджиките (тук местното население е по-плътно и проявата на монголоидните елементи не е толкова явна). Първите руски заселници в Сибир, се смесват с местното население, формира се малък брой отличителни групи, които се различават не само етнически и културно, но и расово.

Населението на **Европа** е почти изцяло (с изключение на новите имигранти от Африка, Южна Азия и Западна Индия) спада към бялата раса. Живеещи в най-северните и най-южните области на Европа са доста разнообразни расово; няколко прилики могат да бъдат намерени в светлооките и високи блондини - норвежците (Северна бяла раса) от една страна, и ниските тъмнокоси и тъмнооки италианци (южната част на бялата раса) в южната част на Италия - от друга. Въпреки това, преходите на климата в Европа не са така постепенни, така че е невъзможно да се прекарат ясни граници не само между малките раси, но също така и между северен и южния клон на европеидната раса и преходните форми

Условно, се предполага, че в скандинавските страни, Исландия, по-голямата част от Великобритания, Ирландия, Холандия и Северна Германия са разпространени северните расови типове. По-голямата част от населението на Иберийския полуостров, Югозападна Франция, южна и централна Италия, Южна Гърция, островите на Средиземно море принадлежат към Средиземноморската раса, както населението на бившите югославски републики, Северна Гърция, България, Северна Италия и южната част на Австрия – към южната Динарска раса. Всички останали части на Европа се състоят от различни трудни за диференциация раси, обединени от една доста неясна концепция за "преходни форми" на бялата раса. Като цяло около 17% от населението на Европа принадлежи към северната бяла раса, 32% - към южната и малко повече от половината - към централно-европейските преходни форми.

Саамите в Северна Европа спадат към смесената Лапланоидна раса във формирането на която присъстват както европеидни, така и монголоидни елементи. Монголоидни черти се срещат в Унгария, както и сред населението на Германия и Финландия. Населението на крайната южна част на Европа, на някои места има малка негроидна добавка.

В **Азия** са разпространени и четирите големи раси на човечеството. Бялата раса (около 29% от населението) е представена от различни подраси. Бялата раса там е представена от южния европеиден тип – Ориенталската, Индо-афганската и Памиро-ферганската раса, най-често срещани в Западна Азия и Северна Индия. Монголоидите (около 31% от населението) са разделени на северни или континентални (монголи, тунгуси, манджури), и източни или тихоокеански тип (корейци, северни китайци). Монголоидите са тясно свързани със смесените и преходни форми между монголоидната и австралоидната раса. Тези форми включват: южните монголоиди (25% от населението) - южни китайци, индонезийци, филипинци, народите на Индокитай, японския тип (5% от населението), сред който се проследяват и някои елементи от айну, и на източно-индонезийски тип (населението на Молукските острови).

Броят на представителите на австралоидната раса в Азия е много малък (само 7,7 милиона души), но те са често срещани в много области. В допълнение към ведоидите в Шри Ланка, е намерен сред определени групи дравидо-говорящите народи на мунда и бхилс, свързани с групата на индо-арийските езици, папуасо-меланезийския тип - с народите от Източна Индонезия и Джая; негритос – аета във Филипините, семанг в Малайзия, андамандците в Индонезия; айну - в Япония.

В района на древния контакт между южния клон на европеидната раса и ведоидите се формира южно-индийския тип .

Повече от половината от населението на **Африка** принадлежи към голямата негроидна раса. Негрите от различните региони са доста различни в своите расови характеристики:кожата варира от почти черна до светло-кафява, различна дебелина на устните, ширина на носа и ръст, но всички те имат къдрава коса.

Негрите живеещи в тропическите гори на Конго се характеризират с нисък ръст(по-малко от 150 см), тънки устни, добре развито окосмяване по лицето и тялото, с по-светла от другите негри кожа. Бушмените и хотентотите, които живеят в пустините на Южна и Западна Африка, се различават от основната част негроиди, в пигментацията на кожата, имат по-нисък ръст (150-160 см), плоско лице, присъствие на епикантус, което прави ги близки с монголоидите. Южната бяла раса (Средиземноморската раса), която формира повече от една четвърт от населението на Африка заема цялата северната част на континента до Сахара. Тя е представена в по-голямата си част от арабите и берберите. В южната част на Африка, дом на повече от 5,5 милиона имигранти от Западна Европа, антропологично принадлежащи към преходните форми на бялата раса, и най-вече на северния клон.

Расово смесеното население на Африка е съсредоточено главно на границата между негроидите и представителите на бялата раса. В района на древния контакт между двете раси идва етиопския тип. Формата на носът и лицето, както и костната структура на етиопците не се различава много от тези на арабите, но кожата им е почти толкова тъмна, колкото на негрите. В Източна Африка народът фулани също заема междинно положение между бялата и негроидната раси(така наречените преходни форми на Западен Судан). В резултат на арабските завоевания и разпространението на исляма значителни арабо-говорящи групи от южната част на бялата раса са проникнали във вътрешността на Африка, което е довело до образуването на смесените форми в Судан. В Мадагаскар, в резултат на смесването с мигриралите от Югоизточна Азия, южни монголоиди с местното население се формира малгашкия тип, при който изразяването на монголоидните и негроидните белези варира в зависимост от отделните етнически групи.

През XVII-XIX век. извънбрачните връзки на бурите (потомци на холандците) с хотентотите и роби от други части на Африка, особено от Мадагаскар води до появата на нови расови форми.

Америка има изключително расово разнообразие, което е представено от трите големи раси на човечеството. Аборигенските хора - индианците и ескимосите - са запазени само в някои области, главно в планините на Мексико, Андите, във вътрешните райони на Южна Америка и арктическите региони. Във всички други области са доминирани или от расово смесено население или от сравнително ново пристигналите – европеиди и негроиди. Аборигените принадлежат към различни расови типове на монголоидната раса.

В момента в **Америка** най-широко разпространена е европеидната раса. Това включва почти 9/10 от населението на САЩ и Канада, както и повече от 1/4 от населението на Латинска Америка. В Северна Америка, с изключение на южната част преобладават най-вече северните и преходните групи на бялата раса (хора от Великобритания, Скандинавия, Германия), но в процеса на смесване се размиват границите между антропологичните типове в по-голяма степен отколкото в Европа, като в резултат на това сега преобладават преходните форми. В Латинска Америка бялата раса е представена предимно от южната група, като доминират испанците, португалците и италианците. В Латинска Америка бялата раса има примес от индианска или негърска кръв.

Втората по големина расова група в Америка са метисите, потомци от смесени бракове между европейци и индианци. В Латинска Америка преобладават, като формират основната популация на Мексико, Централно-американските републики, Венецуела, Чили, Парагвай и в други държави. По-малобройни са мулатите, произлизащи от смесването на европейски и африкански популации, към тях принадлежат и част от афро-американците в САЩ. Те съставляват голяма част от населението на Бразилия, Куба, Венецуела, Антилските острови. В някои случаи, метисите и мулатите трудно да се отделят, като в Бразилия, Венецуела, Колумбия и други страни има групи от негри. Числеността на групите от смесен расов произход непрекъснато се увеличава.

Негроидите в Америка са потомци на черните роби от Африка. Най-голямата група негроиди живее в Бразилия и САЩ. Негрите също са основното население на Хаити, Ямайка и много други страни от Западните Индии. Като цяло, в Америка, бялата раса съставляват 53% от общия брой на населението, метисите и мулатите - 34%, негрите повече от 7%, а индианците и монголоидите - 6%.

В Австралия и Океания, преди пристигането на европейците по-голямата част от населението принадлежи към два вида голямата австралоидна раса: австралоидите - в Австралия и папуасите - в Меланезия. На изток и север в Океания, Полинезия и Микронезия - са често срещани видове, заемащи междинно положение между големите раси на човечеството. В резултат на масовата емиграция в модерните времена от Европа и в по-малка степен от Азия, расовия състав на този регион е претърпял драстични промени. В Австралия и Нова Зеландия са силно доминирани от представителите на бялата раса, най-вече свързана с нейните преходни форми, и по-рядко от северната група. Смесването на островитяните с европейците и азиатците в Полинезия и Микронезия, както и в островите на Фиджи и Нова Каледония е довело до формирането на значителни групи метиси. Като цяло, в Австралия и Океания европейската раса (предимно преходните форми) съставлява мнозинството от населението.

Индивидуални работни листи

DIFFERENT RACES

Besides the white race, there are four other main races. Black, brown, red, and yellow. Each race has special features that make it a little different from the others. Study them carefully.

Различията между хората

Какво значи различен?

- По принцип думата ”различен” буди всевъзможни асоциации. ”Разлика”, ”различен”, ”друг”, ”чужд” са някои от синонимите, които ясно характеризират това понятие в общата представа. Но различията са основен фактор за изграждане на личността.

Различността-това е индивидуалността, под каквато и форма да е тя. Ако всичко е еднакво, светът няма да е така пълен, разноцветен и пъстър. Всеки човек притежава нещо уникално и неповторимо, което допълва този до нас.

- Разбира се, именно тази различност понякога ни пречи да се впишем, да бъдем част от обществото, което е обединено и уеднаквено в някоя своя черта. Артистът трудно би съумял да намери общ език с икономиста, търговецът с програмиста, различното дете сред останалите и др. Все пак въпросът за различността има както лоши, така и добри страни.

Индивидуалност

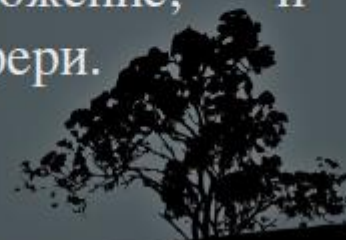
- Това е най-ярката страна на човешкия характер, без която светът се роботизира и изгубва. Тя е съставена от много и **различни** фактори-външност, чувствителност, среда, нрави, традиции, религия и т.н. Имайки предвид всички тези компоненти, човек израства и оформя своето поведение, мислене и възприятия.

Физическа и нравствена разлика

- Обикновено за личността на даден човек се съди първо по външността му. Правилно или не, на този ”сляп” принцип подбирате хората до себе си и им слагате определена рамка. Затова възникват и сложни социални и глобални проблеми. Такъв е болезненият въпрос за дискриминацията (цветнокожи, инвалиди, хора в неравностойно положение, и т.н.), непреодолян и до сега във всичките му сфери.

Лица и характери

- Лицата не винаги съвпадат с характера, а даже напротив. Визията лъже, което означава, че първо трябва да се постараям да опознаем човека и тогава да съдим истински за него.
- Лица и нрави има всякакви, ето защо винаги ще е грешно да се подходи с предразсъдък, а не с трезва преценка, защото човек никога не знае какво ще се случи.

Видимата разлика

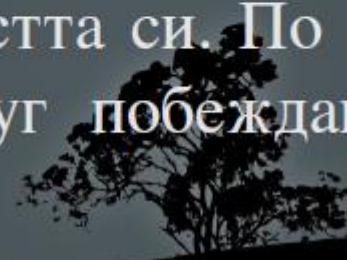
Да се различиш

- И така "различен" може и да има хубаво значение. Различен от обикновеното мислене, от стереотипите, от консерватизма. Със своя собствена гледна точка, неповлияна от общественото мнение и с ясно изразена индивидуалност-това е куражът да бъдеш себе си сред лишената от въображение реалност.

Самотният човек, изолиран и сам заради своята различност от масата, всъщност притежава нещо много ценно и това е **идентичността**, качество, което не всеки има.

- И както гласи мотото на ЕС, трябва да има ”Единство в многообразието”, за да могат всички, макар разделени от голямо ”разстояние” помежду си, да го преодолеят и да се разбират въпреки това. Тази задача е трудна и не винаги успява да се осъществи, но нищо не е перфектно и винаги ще има и обидени, и щастливи, и разочаровани, и различни.
- Макар и различен, различният е силен, защото има смелостта да покаже същността си. По този начин той-Различният, а не друг побеждава в надпреварата на живота.

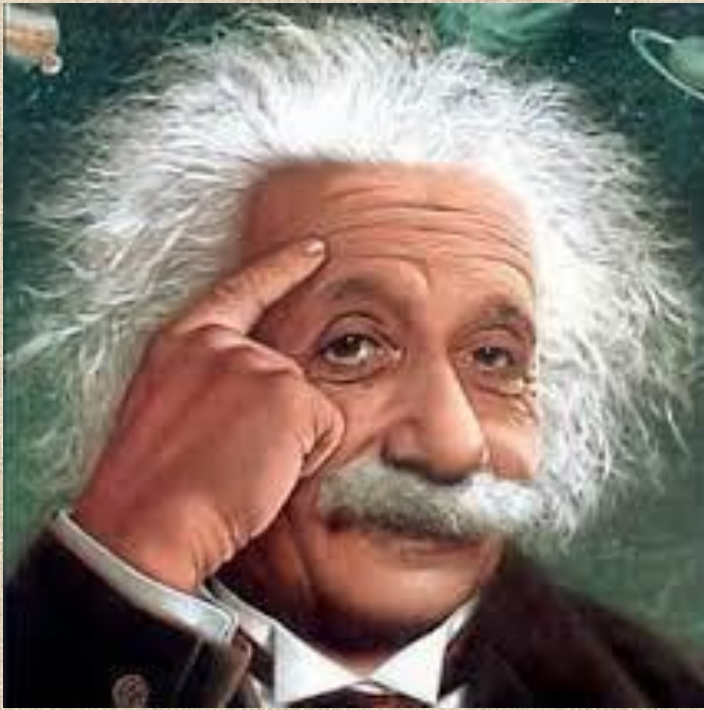
Но все пак различието си има своите
звездни мигове...

Ти си специален и различен?

Не си сам.

Много хора с увреждания са допринесли за прогреса на обществото. Това са актьори, музиканти, световни лидери, както и много други известни личности. Хората с увреждания често се използват за обозначаване на индивидуално различие - физическо увреждане, увредени сетива, когнитивно увреждане, интелектуална недостатъчност, психични заболявания, както и различни видове хронични заболявания. Разбира се има милиони хора по света, които може да не са световно известни, но живеят, борейки се за преодоляване на техните увреждания всеки ден. По-долу ще се запознаете с мъже и жени, които са направили света различен.

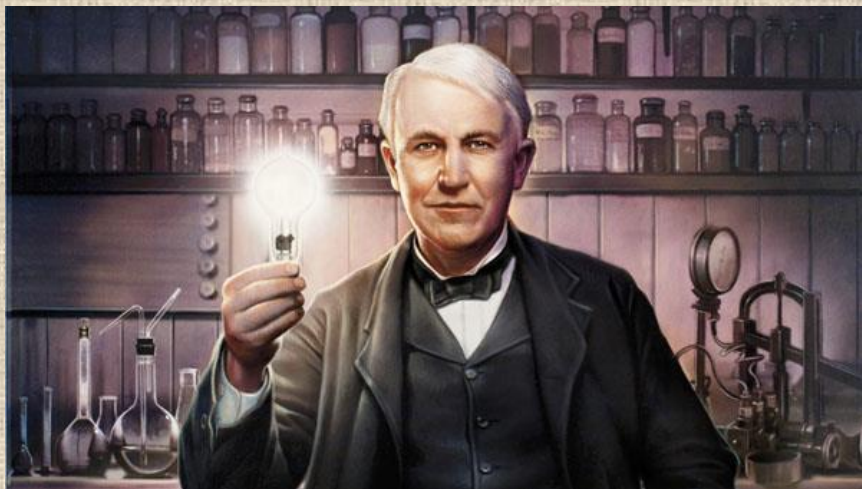
Алберт Айнщайн

Немски математик / физик, който имал когнитивни увреждания и не можел да говори до 3 годишна възраст. С голямо усилие изучавал математика в училище. Също така много трудно му било да изрази себе си чрез писане. Той е смятан за един от най-влиятелните и известни учени и интелектуалци за всички времена, неговото лице е едно от най-разпознаваните във всички части на земното кълбо, а често е определян и като бащата на съвременната физика. Името на Айнщайн се свързва с популярното уравнение за еквивалентност на маса и енергия $E = mc^2$. През 1921 година получава Нобелова награда за приноса си към теоретичната физика и особено за откриването на закона за фотоелектричния ефект. Неговата изключителна интелигентност и оригиналност правят думата „Айнщайн“ синоним на гений.

Александър Бел

Северноамерикански учен, изобретател и бизнесмен от шотландски произход, основоположник на телефонията, основател на компанията Bell Telephone Company, предопределил цялото по-нататъшно развитие на далекосъобщенията в САЩ, а и в останалия свят. Имал когнитивни увреждания. Изобретения: телефона /предаване на говор и други звуци по телеграфа... с помощта на електрически вълни/; фотофона /предаване на звук чрез промяна на интензитета на светлинния лъч/ - Бел нарича своя фотофон *"най-голямото изобретение, дори по-важно от телефона."*; детектора на метали; хидро крилото. Освен това Бел работи по използването на светлинни лъчи в телекомуникациите — направление, впоследствие довело до създаването на влакнесто-оптичните технологии.

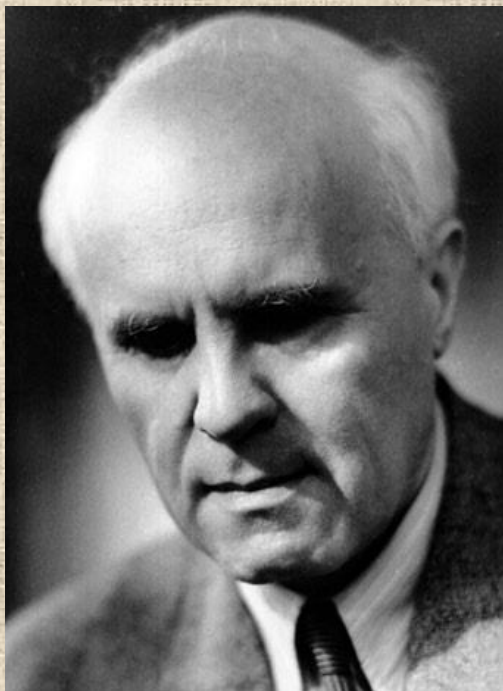
Томас Едисон

Едисон е велик американски изобретател, който има регистрирани 1093 патента и изобретенията му са в различни области на нашето ежедневие. В училище Едисон често е разсеян и формалното му образование продължава едва три месеца. След това той е обучаван у дома от майка си. Още в ранна възраст Томас Едисон получава увреждане на слуха, вероятно в резултат от боледуване от скарлатина и постоянни нелекувани отити. Той изобретява фонографа - записване и прослушване на звук, предшественик на грамофона, диктофона - звукозаписващо устройство, използвано най-често за записване на думи, които по-късно ще трябва да бъдат възпроизведени или прехвърлени на хартия. Най-популярното негово изобретение електрическата крушка. Той също така разработва телеграфната система, лентата за борсова информация, батерията за електромобили, записването на подвижни изображения. През 1891 година Томас Едисон създава кинетоскопа, предшественик на съвременния прожекционен апарат. Едисон е виден бизнесмен. В живота си той основава 14 компании, сред които Дженерал Електрик, най-голямата публична компания в света през 2009 година.

Лудвиг ван Бетовен

Бетовен е най-големият немски композитор и музикант. Смятан за един от най-великите композитори в историята на музиката, той вдъхновява множество композитори, музиканти и слушатели поколения наред. В началото на своя живот Бетовен е известен като пианист. Осемгодишен той изнася първия си концерт пред публика. Бързо се прочува като пианист виртуоз. След навършване на 28 години, той прогресивно загубва слуха си до пълна глухота. Глухотата му пречи да общува, затова Бетховен или чете по устните на хората, или ги кара да пишат на хартия, но никога не отговаря на глас, защото не е искал другите да разберат, че слухът му е увреден. Притежава някаква тайнствена сила, която го подтиква да създава известни композиции една след друга и става световно известен с тях. „*Одата на радостта*“, фрагмент от Девета симфония на Лудвиг ван Бетховен, композирана през 1823 година става символ на Европейския съюз през 1985 година.

Петко Стайнов

Български композитор и музикален общественик, обогатил българската музикална култура и допринесъл значително за развитието ѝ. На 11-годишна възраст загубва напълно зрението си, вследствие нараняване на едното око, довело до влошаване и на другото. Жанровете, в които предимно твори Петко Стайнов, са симфоничния и хоровия. През 1924 г. създава първата си значителна творба – симфоничната сюита "Тракийски танци". По-значими сред хоровите песни на Петко Стайнов са: „Ела се вие, превива“, „Изгреяло ясно слънце“, „Бре Иване“. В своите творби композиторът разкрива специфични страни от душевността и характера на българина. Преподава пиано в Института за слепи. Петко Стайнов е познат зад граница. В „Карнеги хол“ в Ню Йорк и „Кенеди сентър“ в Канада са представени части от симфоничната сюита "Приказка" и части от емблематичната симфонична сюита "Тракийски танци".

Стела Енева

Лекоатлетка, спечелила златни и сребърни медали за България от Параолимпийски игри за хора с увреждания. Тя е олимпийска вицешампионка в хвърлянето на гюле от игрите в Пекин 2008, а също на гюле и на диск от игрите в Лондон 2012. Плюс това е и световна вицешампионка в същите дисциплини през 2006 г. От Световното първенство по лека атлетика за хора с увреждания в Доха (Катар) 2015 печели сребро в мятането на диск и златен медал за хвърляне на гюле. Стела Енева е обявена за Най-добър спортист №1 на България за хора с увреждания през 2012 г и 2015 г.

От бебе е с ампутирани крака под коленете и прохода с протези. Точно затова по походката ѝ трудно можеш да познаеш, че има тежко увреждане. Преди да започне професионална спортна кариера, Стела Енева работи като счетоводител. След време се дипломира и като треньор в Националната спортна академия. Шампионката открива и финансира свой спортен клуб “Атлант” във Варна и първия фитнес за хора с увреждания в страната “Спортен дух”.

Стена „Аз съм специален“

СТЕНА

„Аз съм специален“

СТЕНА

„Аз съм специален“

СЪМ СПЕЦВАЛЕН

„Аз съм специален“ – игри

1. „Познай кой съм аз“

Описание: Едно дете стои с гръб към публиката. Той е разтворило леко своите ходила. Учителят посочва дете от групата, което си пъха пантофката между ходилата на детето с гръб. Задача: да познае по част от облеклото /моето облекло е специално/ кое дете стои зад гръба му.

2. „Отгатни кой съм аз“

Описание: Едно дете е със завързани очи. До него се приближава дете от групата. Първото дете трябва да познае кой стои пред него като последователно пипа с ръце главата, рамената, краката и пантофите му. Задача: да познае по фигурата на детето /моята коса, моето тяло и моето облекло са специални/ кое е то.

3. „Кой съм аз“

Описание: Децата са наредени в кръг. В средата на стол стои дете със завързани очи. Всички пеят и въртят кръга:

„Хайде всички да запеем с весело сърце
и хорце да залюлеем дайте си ръце.

На..на... кой ли е това?“

Едно дете от кръга пее: Кой съм аз?

Задача: да познае по гласа на детето /моят глас е специален/ кое е то.

4. Онлайн авторска компютърна игра-предизвикателство „Познай ни“

<http://photopeach.com/album/um2inj>

Децата предварително са нарисували картини на хора с различен цвят на кожата. Те застават зад тях. За 5 секунди трябва да познаеш момиче или момче стои зад картината. Ако отговорът е верен звучи весел звуков сигнал, ако отговорът е грешен – тъжен звуков сигнал. В края на играта можеш да преброиш верните си отговори. Задача: децата трябва да познаят момиче или момче се крие зад картината /ние сме специални, защото сме от различен пол/

В целия свят няма друг човек, който да е точно като мен

Материал от Интернет

Има хора, при които някои части на тялото или страни на характера са еднакви или подобни на моите, но като цяло никой не прилича напълно на мен. Ето защо всичко, което правя, е уникално и неповторимо мое, защото аз самия избирам какво да бъде то!

Притежавам всичко, свързано с мен самия:

~ моето тяло, заедно с всичко, което то прави:

~ умът ми, включително моите мисли и идеи;

~ очите ми и образите, които те виждат;

~ чувствата ми, каквито и да са те – гняв, радост, огорчение, любов, разочарование, въодушевление;

~ устата ми и всички думи, които тя изрича – вежливи, нежни и груби, правилни или неуместни;

~ гласът ми – силен или тих, като шепот;

~ всичките ми действия, насочени към другите или към мен самия...

Владея фантазиите, мечтите, надеждите и страховете си!

Владея триумфа и успехите, неуспехите и грешките си. Тъй като владея всичко, което съм, аз мога да опозная най-истинската си същност. По този начин мога да обичам себе си и да установя приятелски отношения с всяка част от мен. Тогава ще стане възможно всичко в мен да заработи за моите собствени интереси...

**Книгата е създадена по проект
„Every child is special”
2016**

Erasmus+